

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

X. Ex hoc dominio gradus factus ad Imperatoris titulum. Eum Carolo Pontifex contulit, jure supremin dominij, quo potiebatur in Romanam civitaem. Non illum instituit, sed instauravit. Qui socius erat ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

VIII. Restat ut aliqua dicamus de Patriciato Pippini & Caroli. Superius obseruatum est ex Hadriani epistola, utrumque Patriciatum aequali gradu stetisse. Nec profectò ulla ratio evincit eum novam Patriciatus significationem communiscamur, alienam ab ejus seculi usu, ut de Regum nostrorum dignitate & auctoritate detrahamus. Quare iterum dico, merus Patriciatus Romanorum Pippino à Stephano & Romanis per electionem collatus est, quo defensio & patrocinium Ecclesiae Romanæ præcipue continebatur, (qua de re alibi dixi) sed præterea etiam integra & solida Patricij dignitas & auctoritas. Hoc professi sunt Romani, quando Carolum à Papia obsidione Romam advenientem, veluti Exarchum & Patricium suscepserunt: *Obviam illi ejus sanctitas (id est, Hadrianus) dirigen venrandas cruces, id est, signa, sicut mos est ad Exarchum aut Patricium suscipiendum, cum cum ingenti honore suscipi fecit.* Post obitum Hadriani, Leo III. statim à pontificatu suscepito, sua electionis certiorem reddidit Carolum, & obedientiam illi atque fidelitatem spopondit; ut docent Caroli literæ ad Leonem, apud Alcuinum.

*Carolus ad Leo.
men ep. 84. apud
Alcuin. Perdidit excellen-
tia vestigia litterarum
& audita decretorum
charitatis, & valde
ut facere ex-
cepti suorum finium
eleemosynas unan-
imitate, seu in
humilitate, nostra
obedientia, & in
gratia fidei, ad
nos fedelitatem.*

*Nicolaus Alemanus
legi vult ad
eum, nullo festu,
& contra codicium
fideri.*

*Ego hardo in An-
naliibus ad an.
794.*

Anastasius.

*Ep. Cir. ad Leonem. Angilbertus
vestigia fauillarum
diximus; ut ex
callatione mons
confratris quid-
quid ad exalatio-
nem sancte Dei
Ecclesie, vel ad
stabilizationem hono-
ris vestri, vel Pa-
triciatus nostri fir-
mitatem, nece-
ssarium intelligere-
re. Sic enim cum
bestiis prode-
cessore vestro san-
cta paternitatis
pallium inq., sic
cum bestiis
veli, & cibidem p-
dei & carnis
intollerabilem fau-
illarum discedere.
Frustra hic Ale-
mannus, simile
Paternitatis, que-*

N. Leo Papa, illinc, D. N. Carolo Regi. Nicolaus Alemannus existimabat aliquid arcani hac tabula significari, scilicet translatiōnem Imperij ad Carolum, & restitutiōnem Leonis in sedem suam. Goldastus censuit historiam rei gestæ insinuari, nempe electionem Papæ, & vexillum Patriciatus ab eo missum ad Carolum. Mea verò conjectura haec est, innovationem qua post colloquio Angilberti cum Leone in Romanæ civitatis imperio accedit, hac tabula posteris designari. Patriciatum enim uterque, Leo & Carolus, in dominationem verterunt, & supremæ jurisdictioni quam exercebant, proprietatem & dominium Urbis adjunxerunt. Haec est honoris stabilitas, & Patriciatus firmitas, de qua constituenda consilium iniri volebat Carolus. Nullus Pontificum ante Leonem III. Dominus Noster inscriptus est, ut fatetur Alemannus. Post illum, eo titulo in scriptis & in acclamatiōnibus Pontifices Domini Nostri apud Romanos audire cœperunt. Ad perpetuam hujus rei memoriam, nomisma quoque cusum est: in cuius altera facie simulacrum Petri cum clavibus humero impositis, in aversa haec inscriptio expressa est, D. N. Leoni Papa. Titulus dominij vetat ne Leoni I. tribui posse, ut placuerat Illustrissimo Annalium conditori. Dominus quoque dicitur Carolus in hac inscriptione. unde fluxit ut Paulus Diaconus, cùm breviationem Festi Carolo nondum Imperatori dedicaret, Romuleam vestram civitatem diceret.

X. Hic dominij titulus Leoni & Carolo adscriptus, gradus fuit ad Imperij dignitatem adipiscendam. Quod accidit post quatuor annos. Cùm enim Romam se Princeps contulisset, ut injuriam illatam Leoni ulcisceretur, vicem tanti beneficij Leo rependens, ut loquitur Theophanes, Carolum Imperij corona auxit. Id factum die Natalis Domini, inter Missarum solennia, cuncto Romano populo acclamante: *Carolo Augusto à Deo coronato, magno & pacifico Imperatori Romanorum, via, victoria.* Quæri solet magna contentione, quis Imperium Carolo contulerit. Duobus verbis Anastasius eam controvèrsiam dirimit: *Ab omnibus constitutus est Imperator Romanorum.* Sanè ut diffidendum non est tanti momenti negotium sine consensu populi Romani, cuius maximè intererat, confici non debuisse, ita negari non potest quin præcipua partes essent Romani Pontificis; non solum rationeunctionis & sacræ inaugurationis, sed etiam ratione novæ auctoritatis qua tunc Carolo conferebatur. Itaque verè dici potest, Leonem III. contulisse dignitatem imperatoriam Caro-

*ea inveniuntur
tat in facilius
Carolinum locum
filium per am-
philie Hadriani,
non autem filium
spiritus ad loco
aperte manifestari
locum.*

*Niccol. Alm. 76.
lect. c. 11.*

*Paulus Diacon. a
ep. deduc. filii
Et præcipue
ratio vestigia
mallei ex.*

*Theophanes in
Chron. à Ann.
Karakasius
ab. i. inq. in
dict. Karak.
Pau. Diacon. in
Egyp. ad lec.
Anastasius in
Lec. III.*

& Imperij Lib. III. Cap. XI.

167

lo: quam non instituit de novo, sed jure su-
premi dominij, quod Romæ obtinebat, in
ruderibus antiquæ urbis latenter restaura-
vit. Quia in re de suo quoque aliquid contu-
lit. Etenim qui antea consortes erant & so-
ciæ ejusdem dominij, nunc inæquali fœdere
conjungi videntur in detrimentum aliquod
pontificia dignitatis. Quare statim post il-
lam renuntiationem Carolus à Leone Pon-
tifice more antiquorum *Principum adoratus est;*
ac deinde, omisso Patricij nomine, Imperator &
Augustus appellatus; ut obseruat Egihardus.
Adoratio illa pro hominum conditionibus
varia. Infimæ fortis homines purpuram
Principis, aut pedes, hi manus, pro sua
quisque dignitate, Patricij verò pectus,
deosculabantur. Leo pectoris vel etiam oris
osculo novam Augusti dignitatem prosecutus
est. Et Carolus ipse, ut splendorem sibi
adjectum testaretur, omisit Patricij nomen,
& imperatorium assumpsit. Tunc aperte
professi sunt Romani se ab Imperio Græco-
rum discessisse. Quæ ratio Theophanem
impulit ut scriberet ab eo tempore Romam
ad Francorum potestatem redactam: *γεω-
ργίου τοῦ πάπιου απ' οὐκέτην ρυπαῖς ἐπὶ τῷ
εἰσοδίῳ τοῦ Φρεγγαρίου.*

XI. Attamen consortium dominij obli-
teratum non est, et si accessione dignitaris
in Carolo pontificio majestas aliquo pacto
premi videretur. Quare post Imperium sus-
ceptum Carolus ut *majestatis lēse* reos capi-
te damnavit Romanos illos qui vitæ Leo-
nis insidiati erant. Qua sententia summum
Leonis in urbem imperium suumque san-
civit; maxime cum precibus Leonis pœ-
nam damnatis condonasset. Consortium
quoque dominij probatur luculentissime
ex constitutione Lotharij Imperatoris, qua
prudentissimè cavit ut populus Romanus
delectum urbis legis faciat, ex cuius præ-
scripto judicia peragi possint. Perturbata
enim erat ratio judiciorum ob multitudi-
nem populi è variis regionibus in urbem
confluentis, qui Longobardica, Francica,
vel Romana lege, pro suo quisque arbitra-
tu, nunc hac, deinde illâ judicia reddi
contendebat. Præcipit ergo Lotharius, ut
quam legem ex illis populus selegerit, ejus
præcepta sectetur; cuius violata pœna illi
inficitur per dispensationem Pontificis & no-
stram, inquit Lotharius. Carolus Calvus
Imperator à Ioanne VIII. renuntiatus,
consortium illud amovit anno octingente-
simu septuagesimo sexto, solidumque jus
in civitatem Romanam sedi apostolicæ tri-
buit. Vnde post aliquot annos conquere-
batur Eutropius Presbyter Longobardus,
jura & consuetudines regni à Carolo in

Pontifices transcripta; adeo ut qui vice
Imperatoris præfetus erat Romanis, tunc
illis subiectus esset. Quare eleganter Con-
stantinus Porphyrogenneta Imperator CP.
juxta seculi sui statum scripsit circa annum
nongentesimum decimum quartum, tri-
ginta annis post Caroli Calvi liberalitatem,
à Romano Pontifice Romam jure dominij
teneri; *ἰδιορεγτοῖς εἰς Χριστὸν θεοὺς καὶ κυροὺς
εἰς τὸν Θεόν τοπούς Πάτα.*

*nisi & perdonau-
tis sive regni &
confusuram illa-
tum. Intra Cau-
sa illa consulit,
que valuerunt.
Constantinus Porphy-
rog. I. 2. de The-
ma.*

XII. Ceterum non est prætermittenda
gravis difficultas quæ oritur ex dona-
tione Ludovici Pij; qui nihil sibi auctorita-
tis neque in Romanam provinciam neque
in ceteras reservavit, præter solas pre-
ces & *intercessionem* suam erga Pontificem,
si quis à judicibus oppressus ad se confu-
geret. Sed nostra sententia hoc nihil ad-
versatur, quin potius Regum nostrorum
pietatem commendat. Etenim Pippinus
Patriciatum Ecclesie Romanæ contulit,
id est, supremam administrationem, reser-
vato sibi quoque Patriciatus suo. Carolus
Magnus ex fœdere cum Leone inito, do-
minium administrationi adjecit, dominio
quoque sibi in solidum retento, absque usu-
fructu: quod illi cum Imperatoris digni-
tate magis confirmatum est. Ludovicus
communionem exercenda jurisdictionis,
quam in gravibus faltem causis, patris
exemplo, exercere potuisse, ab Imperio
removit. Solum supererat jus regni, id est,
potestas condenda legis, & fidei sacra-
mento firmata præstatio; qua Lotharius usus
erat. Hoc dominij consortium, quod in
hoc articulo superesse videbatur, Carolus
Calvus in Romanam sedem summa libera-
litate contulit. Inde fluxit mos ille adno-
tandi Pontificum annos in subscriptionibus
diplomaticis. Antea enim solis Principum
annis temporum ratio constabat, juxta No-
vellæ Iustiniani præscriptum. Quod secuti
sunt omnes Romani Pontifices in actis pu-
blicis usque ad Caroli Magni inaugura-
tionem. Tunc enim substituerunt Orientali-
bus, Occidentalium Imperatorum annos,
non adhibita sui pontificatus annorum com-
putatione. Sed post seculum nonum, jure
illo regio usi sunt Romani Pontifices in suis
diplomaticis. Etsi enim Iudæorum Ponti-
fices ea prærogativa fruerentur ut eorum
nomina in actis publicis adnotarentur, idé-
que jus obtinerent olim Sacerdotes Augu-
stales Nicopoleos, ut docet Arrianus; at-
tamen penes Christianos solis Imperatori-
bus hoc dabatur, donec Pontifices Romani
hoc quoque jus sibi vindicarunt, postquam
soli supremo urbis Romanæ dominio porti-
sunt. Quare constanter afferere licet, quid-

*Lib. 1. Machab. de
Simone Pontifice
et suis dæmoni
dictis in genitacu-
m. Intra Cau-
sa illa consulit,
que valuerunt.
Arrian. I. 2. Dis-
c. Epist. c. 194.
et plures. Con-
siderat. Intra
causa illa consulit,
que valuerunt.*

Epi. in Annal.

Theophanes in
Chron.

Epi. in Annal.

*Lib. 1. Leg.
Longob. T. 17.
Falsum ut con-
stat. quod sibi Pe-
trus intercep-
tor quæ legi vole-
vocare, ut nati-
legi, quæ sibi
profficiuntur, ve-
nire, illi fore
adversari ut
hic volebantque,
tam judicis que-
sitione, vel reli-
qui populis
jus, quæ si of-
ferimus contra
easque legem fe-
cerimus, idem legi
qua profringe-
vocare, pro dif-
finitione Pontificis
et nostrarum ful-
lucem.*

*Eutropius Presby-
ter renuntiavit pa-
cem cum Roma-*